

C 3-1531 Aarhus Bispestols gods.Fol.45 a.til 56 a.

Povel Mathias Bildsøe teol.doct.og biskop over Aarhus stift. etc.

Gjør hermed vitterligt at aar 1772 thorsdagen den 4 junii indfandt sig paa det høyædle og høyærværdige hr.biskop Bildsøe i Aarhus pro officio tilhørende bøndergods i Hasselager paa høybtr.hr.biskoppens vegne som skifte forvalter amanuensis Frederich Rasch med tiltagne 2de registre-rings og vurderings mænd navnl.Mogens Pedersen og Peder Jensen begge af Hasselager i stærboet efter afgangne Anders Povelsen,gaardmand i Has-selager,for der efter loven at foretage registrering og vordering til videre skifte og deling imellem fornevnte af dødes enke Ane Sørensdatter og hendes salige mand i levende live sammenavlede 2de børn,neml.1. Kirsten Andersdatter i 6re aar og 2.Maren Andersdatter i 3die aar.- Ved denne forretning var tilstæde den af enken antagne laugværge Jens Pedersen Møller boende i Aldrup Mølle og paa de umyndige børns vegne Otte Poulsen i Raunholt børnenes farbroder og Søren Jacobsen i Jegstrup gift med deres søskendebarn.Derefter blev foretaget registrering og vurdering som følger:

	rd.	m.	s.
I store stuen.			
5 fade og 8 tallerkener af tin verdi 1 pund,12? á 20 s.	5	5	-
en kobber kiædel vog 14 1/2 pund	4	-	-
1 lang fyrbord og 2 aske hylde	-	4	8
1 do.hylde	-	-	8
2 fastgiort bænker	-	1	4
3 stole a 1 m.	-	3	-
1 sæng stæd med grøn omhæng	5	-	-
derudi var			
3 bolsters underdyner á 4 rd.	12	-	-
1 ny olmerdugs dyne	3	-	-
1 gl.do.	2	-	-
2 puder á 1 rd.	2	-	-
1 par lagner	1	-	-
1 ege kiste med fur laag uden laas	-	4	-
deri var			
5 par blorgarns lagen á 3 m.	2	3	-
1 gl.blorgarns dug	-	1	8
1 hørgarns do.	-	3	-
9 hørgarns skiorter á 2 m.	3	-	-
i skorstenen en jern stang og 2 jernlanker	-	1	12
1 jern tre fod	-	-	8
1 ildklemme	-	-	8
1 jern bismær	1	2	-

	rd.	m.	s.
I vinter stuen.			
1 sengestød med et gammel grøn omhæng	1	-	-
derudi			
1 olmerdugs underdyne	2	-	-
1 bolster do.	3	-	-
1 olmerdugs overdyne	3	-	-
2 puder	-	4	-
1 par hørgarns lagner	-	4	-
1 fur hængeskab	-	5	-
1 strygjern	-	1	4
2 glas flasker	-	-	8
1 fur kiste	-	2	2
derudi			
1 pung med 30 croner	21	1	8
1 do.med 20 croner	14	1	-
1 do.med blandet myndt	4	1	9
1 par dyr skinds buxer med 8 sølv knapper	5	-	-
1 do.pung med ducater	10	-	-
1 skind trøye med 3 dusin sølv knapper	7	-	-
1 dreils trøye med 18 sølv knapper	2	-	-
2 undertrøyer a 4 m.	1	2	-
1 blaa vadmels trøye	1	2	-
1 blaa vadmels kiol	3	2	-
3 par gamle strømper	-	3	-
3 par gamle buxer	-	2	-
1 par nye støvler	1	2	-
1 par gl.do	1	1	-
1 hat med sølv spende	-	2	-
1 kram hue	-	2	-
1 stor egekiste med beslag	7	-	-
1 gl.fur kiste	-	1	-
1 salt kar	-	-	?
1 lampe	-	-	?
1 brønde jern	-	-	?
2de gamle hylde	-	-	?
I øl kammeret.			
2de heel tønder á 3 m.	1	-	?
1 kjerne	-	2	?
1 flød bøsse	-	1	?
1 malm gryde	1	-	?
1 træ bytte	-	-	?

		rd.	m.	s.
10 stavkar og 3 træ skaale		-	4	?
(Kopien af skifteprotokollen er taget så s.mangler). (på side 46 b).				
I bryggerset.				
1 kaaber grue kiædel		16	-	?
1 deel gammel kaaber		10	-	?
2de gammel messing kiedler		-	5	?
2de kar		1	-	?
1 mindre do		-	2	?
1 sand		-	-	?
1 ballie		-	-	12
22?stripper		-	-	12
1 salt trug		-	2	?
1 bag trug		-	1	?
2de solde		-	-	?
1 kurv		-	-	6
1 dryfte trug		-	-	8
1 sælde		-	-	8
I stalden.				
1 brun hest	12 aar	7	-	-
1 do	12 aar	8	-	-
1 sortbruun hoppe	11 aar	10	-	-
1 bruun hest	(ingen alder)	6	-	-
1 gammel hoppe	(ingen alder)	3	-	-
1 sort bruun hoppe	6 aar	7	-	-
1 do hest	5 aar	8	-	-
1 do hoppe.	fl?aar	10	-	-
2de føeler		6	-	-
I fæhuset.				
1 sorthielmet koe		20	-	-
1 grimet do		16	-	-
1 sorthielmet do		15	-	-
1 sort?qvie		16	-	-
1 do		14	-	-
1 do		14	-	-
1 ungnød		10	-	-
1 sorthielmet koe		11	-	-
1 sort do		12	-	-
1 tyr 1 aar gammel		4	-	-
3 smaae kalve		2	4	-
I faarestien.				

	rd.	m.	s.
14 faaer med lam á 1 rd.2 m.	18	4	-
4 faaer	3	2	-
1 væder	-	5	-
Sviin.			
2 søer	3	1	-
5 galte á 10 m.	8	2	-
5 grise	1	4	-
Giæs.			
1 gasse	-	2	-
4 gamle giæs á 2 m.	1	2	-
I herberget.			
1 sengestød med klæder	4	4	-
1 skiære kniv og kiste	-	3	-
Træ redskab.			
1 beslagen vogn med tilbehør	10	-	-
1 do gammel	6	-	-
1 arbejds vogn	4	-	-
1 gl.do	2	-	-
4 nye (der staar ikke mere)	4	-	-
1 heel jern harve	1	4	-
1 halv do	-	4	-
1 træ harve	-	2	-
1 halv do	-	1	-
1 ploug med tilbehør	1	-	-
do	1	-	-
I hug huuset.			
1 sadel	1	2	-
4 øxer	-	4	4
3 søver	-	3	-
3 navrer	-	2	-
2 bord knive	-	1	8
1 tørve jern	-	-	10
4 spæger borer og 1 hugjern	-	-	10
1 hammer og tang	-	-	9
2 forke	-	1	-
1 bag ploug	-	2	-
2 hœleer i brugbar stand og en gl.do	1	-	-
2 stoer	-	1	8
4 stk.stolper	-	5	-
2 lange fiæl	-	1	-

Derefter fandt Rasch fornødent at tilspørge enken og de tilstæde værende om de vidste noget videre enten penge eller penges værd, som boet til indtægt kunde beregnes, foruden det som herover er specificeret og anført, hvor paa de samt lige svarede nej, undtagen at enken anmeldte en liden fordring paa nogle penge, som Niels Jensen i Lemming til stervboet skal være skyldig, hvor om hun lovede ved næste samling at ville give nærmere forklaring, hvilket og af skifte retten blev hende og de øvrige vedkommende paalagt, i fald noget til samme tid kunde opdages som boet enten til indtægt eller udgift kand blive beregnet, og især blev enken tilholdt at være ansvarlig, for de registrerede penges og effecters tilstædeblivelse, da skiftets videre behandling saaledes blev udsadt til løverdagen den 20 juni førstkommende, og denne registrerings og vurderings forretning af de tilstædeværende underskrevet i Hasselager den 4 juni 1772

Fred. Rasch	Paa enkens vegne	Paa arvingernes vegne
	som laugværge	og som værge
	J.P. Møller	Mogens Pedersen

Som registrerings og vurderingsmænd
Mogens Pedersen Peder Sørensen

Løverdagen den 20ende juni indfandt sig atter i stervboet udi Hasselager amanuensis Frederich Rasch, som af høy bemt. hr. biskoppen var udsikket til videre at formene og om muligt, at tilendebringe, det efter Anders Povelsen begyndte skifte og var da foruden enken og laugværge tilstædeværende paa børnenes vegne de fødte værger Otte Poulsen og Søren Jacobsen, tillige med Mogens Pedersen af Hasselager, der ad interim blev beskikket til børnenes værge, og blev da af skifteretten paa raabt Niels Jensen af Lemming, som under 13 hujus var bleven indvarslet at møde her i stervboet for at gjøre rigtighed for den af enken ved sidste skiftesamling anmeldte debet, men da bemældte Niels Jensen ikke enten selv eller ved fuldmagt meldte sig, blev af skifte retten accepteret en beregning, som blev fore vist og som af Niels Jensen var underskreven. hvorefter, han kiendte sig skyldig at være til afg. Anders Povelsen uden at mælde hvor meget eller hvor for det skulle være, og enken derom ikke vidste at give nogen tilstrækkelig forklaring, saa kunde for denne sinde ikke efter som ene forklaring blive boet noget til indtægt beregnet. Skifteretten tilspurgte enken og alle tilstædeværende om de vidste noget videre at anmelde enten penge eller penges værd som 9 rd. 5 m. man som her var anført, at han derimod, skulde have noget til gode hos Anders Povelsen boet kunde beregnes til beste, med tilhold af, om de vidste noget, som enten var for glemt eller fortiet, de da saadant hør paa stædet vilde tilkiendegive, hvortil blev svaret af enken, at hun har der til gode hos bonden Laurs Sørensen i Tostrup for en stud, som hendes sl. mand til ham havde solgt den summa 14 rd. hvilke penge endnu ey vare indkommen og det

beroeede med betalingen, om samme levede til den accordere tid eller ikke, forresten erklærede de alle tydeligen, at de ikke vidste det allermindste, som boet til indtægt kunde beregnes videre end hvis forhen er antegnet. Her paa blev foretaget at ligne indtægt med udgift som følger.

Indtægt.

Blev efter de oven anførte rede midler, samt registre-rede og vurderede efecter i alt den summa - - - 451 rd. 1 m. 10 s.

Udgivt.

1. bortskyldig gjæld til Peder Herschind i Aarhus og andre grd.			
2. Gaardens brøstfældighed befandtes saa stor, at den ikke kunde i stand sættes med ringere end - - -	74 rd.	"	"
3. Gaardens besætning som ud fordrede efter aulingens beskaffenhed.			
8te bester a 10 rd.	80 rd.	"	"
Vogne, ploug og harver	26 rd.	"	"
	Latare	189 rd.	" "
4. Ædekorn, behøvedes rug			
2 tdr. a td. 4 rd. 2 m. 8 s. og byg			
2 tdr. a td. 2 rd. 6 s. - - - -	13 rd.	3 m.	12 s.
5. Begravelses omkostninger			
der for blev fordret - - - -	20 rd.	"	"
6. Resterende folkeløn, og det som en karl i dette sommer skulde gives - - - -	26 rd.	"	"
7. Skifte brevets bekostning			
stemplet papiir - - - -	1 rd.	"	"
Skifte og skriver salarium - - - -	1 rd.	3 m.	14 s.
	Udgivt	251 rd.	1 m. 10 s.

Og siden intet videre paa skifte rattens forespørgsel blev anmeldet ligesom og ingen af de tilstædeværende vidste meere at angive boet til udgibt eller besværing, saa naar udgibt lignedes med indtægt bliver boets beholdning i alt den summa - - - - 200 rd. " "

Som kommer til deeling imellem enken og børnene, der skeede saaleedes.

1. Enken Ane Sørensdatter til deelt den halve beholdnings summa - - - -	100 rd.	"	"
2. Den ældste datter Kirstine Andersdatter blev tildeelt - - - -	50 rd.	"	"
3. Den yngste datter Maren Andersdatter blev tildeelt	50 rd.	"	"

Det som kunde udkomme af det som boet havde til gode hos Niels Jensen

i Lemming, og hos Laurits Sørensen i Tostrup blev enken overladt, som en forstrekning til aulingens fortsættelse, hvorimod hun lovede at ville udbetale de kongelige skatter, og andre paa gaarden hæftende udgifter, som og betale hvad plukgiæld imod formodning skulde føres bort til regning og lovlig bevisliggjøres, og saasom hun paa skiønnede, at gaardens drøft og auling ved hendes sal. mands flid og stræbsomhed var næst Guds forsyn saaledes forbedret og i stand sat, at hun saae sig uden alt for stor besværlighed der af at kunde have sin fornødne udkomme, saa deklarerede hun, at hun desuden vilde efter hendes sl. mands begiæring tillægge og have forundt hver af døttrene en skikkelig seng og kiste, naar de kommer til den alder eller i de omstændigheder, at de kand eller behøve samme, eller og i sammes stød til hver af dem 26 rd. 4 m. som hun forlangede, at maatte blive dem udi egen arve part forskikket, og de umyndiges værger ikke andet kunde end tilstaae dette tilbud var respectabelt? og at børnene saaleedes bekomme mere, end som dem efter skifte og deeling kunde tilkomme, saa blev dette og af skifte rätten approberet, dog kongens og hosbondens rättighed til alle tider uforkrænket. Da skifte rätten forespurgte sig, om det skulde have sit forblivende derved af Mogens Pedersen i Hasselager, blev at være værger for børnene, og om de fødte værger vilde samtykke i hans paastand, neml. derfor at oppebære de vægepenge, som loven tillader, erklærede de tilstøede værende nærmeste slægtninge, at de selv vilde paa tage sig vægemaalet, og blev saalee.

1. Søren Jacobsen selv eyer bonde boende i Jegstrup constitueret til værge for den eldste datter Kirstine Andersdatter.

2. Peder Andersen feste bonde i Lemming, Constantinsborg gods, som er givt med den af døde Anders Povelsens syster constitueret til at være værge for den yngste datter Maren Andersdatter. Endelig blev det enken paa lagt, imod at hende blev overladt de foran specificerede vare og gaarden til hørende effecter, at anvende paa gaardens reparation de, udlagte midler, at lade hendes børn opdrage til ære og lære, og forsyne dem med fornødne føde og klæde, ind til de anden steds bliver forsynede, i videre? fald reserverer over formynderne sig al ræt uden foregaaende formaal at stille de i boen registrerede og hende betroede vare til auction, for derved at see gaarden saavel som børnene skadesløs holdne.

Skifterätten tilspurgte de tilstødeværende om de havde noget videre at erindre, men de alle vare vel fornøiede med det som var passeret, og enken, det da her paa stedet maatte skee, men da ingen i mindste maade havde noget at erindre i sær med laugværge og børnenes formyndere lovede at holde skifte forvalteren saa vel som den der skiftet havde forrættet, saa for ansvar og tiltale i alle optænkelige maader for dette skifte og hvad der af kand dependere, saa blev samme hermed sluttet og

til ende bragt hvilket med samtliges underskrift tilstod stervboet i
Hasselager d.20 juni 1772.

Ane Sørensdatte

Frid.Rasch.

som laugværge

Som værger for de umyndige

J.P.Møller

Søren Jacobsen i Jegstrup

Til vitterlighed

Peder Andersen, Limming

Mogens Pedersen

Peder Sørensen

(Søren Jacobsen i Jegstrup, er Otte Poulsens svigersøn).